

2024-09-17
Dnr 24ON248
Handläggare: Martin Wagner

Verksamhetsrapport delår 2 2024

Omvårdnadsnämnd

Innehållsförteckning

1 Målanalys	3
1.1 Omvårdnadsnämnden verkar för att arbetsmarknadens behov ska än mer styra vägledning till och innehåll i utbildningar	3
1.2 Omvårdnadsnämnden ska verka för flera vägar in till vårdrken.....	3
1.3 Omvårdnadsnämnden arbetar med att höja kompetensen i frågor gällande psykisk ohälsa och demens	4
1.4 Omvårdnadsnämnden arbetar för att Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun.....	5
1.5 Omvårdnadsnämnden ska erbjuda nödvändiga kompetens- och språkhöjande insatser	6
1.6 Välfärd Gävle ska vara en attraktiv arbetsgivare.....	6
1.7 Omvårdnadsnämnden ska ha en god kvalitet inom hälsa och sjukvård.....	7
1.8 Omvårdnadsnämnden genomför löpande samråd med de företag som utför uppgifter på nämndens uppdrag.....	9
1.9 Omvårdnadsnämnden deltar aktivt i Vård- och omsorgscollege	9
1.10 Omvårdnadsnämnden ska ha ett aktivt arbete mot välfärdsbrottslighet, vilket främjar en sund konkurrens	9
1.11 Omvårdnadsnämnden verkar för god tillgång till vård och omsorg i hela Gävle kommun.....	10
1.12 Omvårdnadsnämnden ska genom sin planering tillgodose en tillgång på vårdboenden enligt den efterfrågan som finns.	10
1.13 Omvårdnadsnämndens alla verksamheter har uppdaterade kontinuitetsplaner	11
1.14 Omvårdnadsnämnden verksamheter i egen regi följer kommunens fordonspolicy i så hög utsträckning som möjligt.	11
2 Periodens resultat och årsprognos.....	12
2.1 Resultat	12
3 Periodens investeringar och årsprognos	16
4 Förväntad utveckling	18
5 Uppföljning privata utförare	18

Sammanfattning av de väsentligaste händelserna

Nämndens arbete har delvis präglats av det förändringsarbete som pågår utifrån nämndens beslut i februari. Utbildningsinsatser vad gäller dokumentation riktad till omvårdnadspersonal har pågått under våren. Arbetet för att minska beroendet av hyrpersonal inom hälso- och sjukvård fortlöper, men präglas av utmaningar och påverkas också av motsvarande arbete inom regionerna.

En ny socialtjänstlag planeras träda i kraft från 1 juli 2025. I samband med detta har sektor Valfärd igångsatt ett omställningsarbete för att kunna tillmötesgå de intentioner som avses. Prioriterade områden är att skapa en mer förebyggande socialtjänst och kunna ge våra medborgare tidigare insatser. Dessutom ska socialtjänsten i högre grad vila på insatser som är kunskapsbaserade. Under perioden februari-maj har utvecklingschef och projektledare genomfört en kartläggning av vilka insatser som idag utförs samt identifierat förbättringsbehov. Under resterande delen av året kommer arbetet blir processorienterat och målet är att lägga fram förändringsförslag vid årsskiftet 2024/25.

1 Målanalys

1.1 Omvårdnadsnämnden verkar för att arbetsmarknadens behov ska än mer styra vägledning till och innehåll i utbildningar

Nämndens/bolagets verksamheter

Omvårdnadsnämnden är en aktiv part i Vård- och omsorgscollege. Ordförandeposten i det lokala vård- och omsorgscollege innehas av en av två verksamhetschefer för vård- och omsorgsboende.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Omvårdnadsnämnden är en aktiv part i Vård- och omsorgscollege"	—	● Ja	Ok	● Uppnås
De elever som studerar på gymnasiets vård- och omsorgsprogram ges APL-platser av god kvalitet	—	● Ja	Ok	● Uppnås

1.2 Omvårdnadsnämnden ska verka för flera vägar in till vårddyrken.

Nämndens/bolagets verksamheter

Under tertial 1 och 2 2024 har Kontor boende och Kontor förebyggande och kompetens samarbetat rörande de 8 elever som slutfört utbildningsinsats "Stegvis utbildning till arbete". Under tertialen har befattningen servicebiträde skapats inom verksamhetsområdet vård- och omsorgsboende.

Totalt 7 försörjningsstödstagare har erhållit nystartsjobb som servicebiträden i 6 olika vårdboenden i Gävle. Under juni 2024 rekryterades resterande 8 servicebiträden.

Samtliga vård- och omsorgsboenden har nu servicebiträden i verksamheten.

Verksamheterna beskriver det positivt att servicebiträden anställts. Yrkesgruppen är ny och ramar för anställning finns. Processer i verksamheterna pågår kontinuerligt i syfte att utvärdera och utveckla samarbete och arbetsmetoder.

Finansieringen av kommunens del av lönekostnaderna tillgodoses genom statsbidrag (inför 2025 är tilldelning av statsbidrag oklar).

Analys av indikatorerna

Målet bedöms uppnås under året.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Utbildning till servicebiträden genomförs under 2024.	—	● Ja	Ok	● Uppnås
Rekrytering av servicebiträden kommer att inledas under 2024	—	Ja	Ok	● Uppnås

1.3 Omvårdnadsnämnden arbetar med att höja kompetensen i frågor gällande psykisk ohälsa och demens

Nämndens/bolagets verksamheter

Utbildning i Psykisk hälsa ABC genomförs vid 6 tillfällen/år för medarbetare inom Vålfärd Gävle. Från 2024 har statsstödet för detta tagits bort, och ställningstagande måste göras avseende möjligheter att fortsätta insatsen 2025. Stöddokument för suicidprevention och psykisk ohälsa är under framtagande för omvårdnadspersonal i hemtjänsten, beräknas klar under hösten 2024. Materialet syftar till att stödja medarbetaren i att ha tillgång till grundläggande kunskap att observera mående hos kunder och att våga fråga, lyfta oro och känna till rutin.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Samtal genomförs med alla 80-åringar	—	● Ja	Ok	● Uppnås
Sektorn erbjuder första hjälpen-utbildning i psykisk ohälsa	—	● Ja	Ok	● Uppnås

1.4 Omvårdnadsnämnden arbetar för att Gävle ska bli en mer äldrevänlig kommun

Nämndens/bolagets verksamheter

Under tertialen har besparingar gjorts som ger följd effekter inom målområdet (utveckla text kring följd effekter). Oro har uppstått rörande kommunens träffpunkter för seniorer. Trots detta har mycket god verksamhet utförts, och planering av utveckling sker vidare.

Denna tertial har fortsatt utveckling skett av uppsökande verksamhet, volontärsamordning, träffpunkter och mötesplatser för seniorer i Gävle. Fortsatt utveckling av uppsökande samtal till personer som fyller 80 år under aktuellt år, ca 700 personer. Äldrelots enligt äldrevänlig kommuns handlingsplan. Sammanslagningen av Träffpunkten inom AFN, Väpnargatan 19 tillsammans med Brunnsgatan 59 planerades under delår 2 och genomfördes i augusti med positivt resultat. De områdesvisa träffpunkterna som utvecklats inom de olika stadsdelarna fortgår. På grund av de ekonomiska förutsättningarna har viss om prioritering krävts men befintliga områdesvisa träffpunkter är i fortsatt drift. Hälsosamtal med seniorer genomförs. Arbetet med Digitala träffpunkter för seniorer genomförs enligt plan. Uppdrag att "Motverka ofrivillig ensamhet" är igång i samarbete med ett hemtjänstföretag och ett vård- och omsorgsboende.

Alla kunder inom hemtjänst har en fast omsorgskontakt, om det inte bedöms vara uppenbart obehövligt. Ca 30 % av de tillsvidareanställda medarbetarna saknar undersköterskeutbildning. Det innebär att undersköterskor är fast omsorgskontakt till fler kunder, något som kan påverka kvalitet för kund och arbetsmiljö. 39 medarbetare läser undersköterskeutbildning efter validering via ÅO lyftet. Ett antal medarbetare läser språkambudutbildning och åtta medarbetare går språkutbildning.

Samtliga kunder inom vård- och omsorgsboenden i egen regi har fast omsorgskontakt som är undersköterska.

Planering för och uppdatering av behov kopplat till boendeplanen görs i samråd med kontor myndighet och boendeplanerare.

Utifrån besparingskrav under tertialen har enheten för anhöriganställda utvecklats och därmed avslutats. Av totalt 56 kunder har 26 kunder valt att avsluta sina insatser helt, 5 kunder har endast valt larm och övriga har valt nya utförare för sina behov av hemtjänstinsatser.

Analys av indikatorerna

Bedömning ang. indikatorer går inte att göra vid delår 2 då utfall saknas. Utfall finns för aktuella indikatorer helår endast.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Planerar för boendeformer efter behov och uppdaterar boendeplanen årligen	—	● Ja	Ok	● Uppnås
Brukarbedömning - Socialstyrelsens nationella brukarundersökning: Andelen svaranden som uppger att de är mycket nöjda	—	86 %		

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
eller ganska nöjda med hemtjänsten i sin helhet (målvärde rikssnitt 2023)				
Andel kunder önskar fast omsorgskontakt inom vårdboende eller hemtjänst som erbjuds detta	—	100 %	Ok	● Uppnås
Brukarbedömning - Socialstyrelsens nationella brukarundersökning: Andelen som svarat att de sammantaget är mycket nöjda eller ganska nöjda med sitt vård- och omsorgsboende (målvärde rikssnitt 2023)	—	78 %		

1.5 Omvårdnadsnämnden ska erbjuda nödvändiga kompetens- och språkhöjande insatser

—

Nämndens/bolagets verksamheter

Följs upp helår

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Erbjuder språkutbildning på betald arbetstid	—	● Ja		
Att ha identifierade behovsområden för kompetensutveckling under 2024	—	● Ja		

1.6 Välfärd Gävle ska vara en attraktiv arbetsgivare

—

Följ upp helår (HME och MAU kommer att genomföras i november)

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
HME-index (basvärde 71% mätning 2022)	—	80 %		
Svar på fråga i medarbetarundersökning: "Jag kan rekommendera andra att arbeta i Gävle kommun". (basvärde 3,71 år 2022)	—	3,75 %		
Välfärd Gävle arbetar med att minska sjukfrånvaron (rehabsamordnare)	—	● Ja		

1.7 Omvårdnadsnämnden ska ha en god kvalitet inom hälsa och sjukvård

En god kvalitet inom hälso- och sjukvård definieras i SOFS 2011:9 som att en verksamhet uppfyller de krav och mål som gäller för verksamheten enligt lagar och andra föreskrifter om hälso- och sjukvård.

Det skall finnas ett ledningssystem i vilket vårdgivaren ska identifiera, beskriva och fastställa de processer som behövs för att säkerställa kvaliteten i sin verksamhet. Det skall i ledningssystemet finnas fastställda rutiner.

Utöver detta skall vårdgivaren fortlöpande bedöma om det finns risk för händelser som kan medföra brister i verksamhetens kvalitet samt utöva egen kontroll dvs systematiskt följa upp och utvärdera verksamheten och kontroller att den bedrivs enligt de processer och rutiner som ingår i ledningssystemet.

En analys av de indikatorer som kopplas till nämndens mål om God kvalitet inom hälso- och sjukvård anger att verksamheten har en god kvalitet. Dock kvarstår brister vilka är påtalade av bland annat IVO. Dessa brister är:

- kunskaper i svenska språket hos omvårdnadspersonal
- låg kompetensnivå hos omvårdnadspersonal
- otydlighet vid informationsöverföring
- avsaknad av tydlig uppföljning avvikelser
- bristande följsamhet till rutiner samt egen kontroll
- brister vid läkemedelshantering på så sätt att sjuksköterskor arbetar olika med denna, dvs kvalitetssäkring saknas
- låg kompetensnivå palliativ vård hos omvårdnadspersonal

Det finns ett kvalitets- och ledningssystem vilket innehåller fastställda rutiner för olika processer och aktiviteter.

Hälso- och sjukvårdskontoret har tagit fram särskilda aktiviteter för att konkret arbeta med de av IVO påtalade bristerna. Arbetet genomförs till stora delar tillsammans med kontoren Stöd i hemmet och Boende där omvårdnadspersonal återfinns.

- Förbättrad introduktion med utgångspunkt i ledningssystemet.
- Systematisk kompetensutbildning. Dokumentationsutbildning, utbildning nytt

beslutsstöd sjuksköterskor, demens, sår, förflyttningshandledarutbildning - genomförs under året.

- Informationsöverföring - säkerställa tydlighet i vem som informerar vem om vad.
- Digital signering införs i samtliga områden 2024 för säker läkemedelshantering.
- Revidering av nuvarande avvikelshantering där kommunikation av vidtagna åtgärder blir central.
- Prioriteringsdokument tas fram för legitimerad personal för att säkerställa att insatser genomförs, även vid låg bemanning.
- Rekrytering av legitimerad personal.

Utifrån påtalade brister, IVO, har kontor Hälso- och sjukvård ett ansvar att säkerställa att ovan beskrivna aktiviteter genomförs, följs upp och utvärderas.

Analys indikatorer delår 2

- **Kontinuitet kring patient**

Flertal hyrsköterskor med anledning av vakanser. Antal hyrsköterskor sjönk från 32 till 21 i samband med kväll- helgorganisation vilken trädde i kraft 18 mars 2024. Under sommaren 2024 har kontoret nyttjat 39 hyrsjuksköterskor. Detta för att kunna bevilja semestrar och då rekryteringsläget inför och under sommaren inte har fyllt resursbehovet.

Dock fyller när verksamheten kontinuitetsmålet. Jfr delår 1 när vi en förbättring.

- **Läkemedelsgenomgångar**

37 % av kunderna vid vård - och omsorgsboende har haft läkemedelsgenomgång. För patienter inom hemsjukvård är motsvarande uppgift 4 %. Målvärdet avser helår. Bedömningen är att målvärdet inte uppnås.

- **Samtliga patienter har aktuella vårdplaner.**

Alla patienter har aktuella vårdplaner. Utmaning för kontoret är att avsluta ej aktuella vårdplaner i systemet, tex när patient ej längre är inskriven i hemsjukvård. Detta är ett utvecklingsområde.

- **Avvikelse ska poängbedömas inom två veckor**

Målvärdet avser helår. Bedömningen är att målet uppnås på helårsbasis.

Kvoten beräknad på inkommande delat med antal påbörjat utredning inom 14 dagar.

Resultatet är sämre jmf delår 1. Hög volym inkomna avvikelser under sommaren med lägre bemanning medför brister i avvikelshantering.

Antal inkomna avvikelser: 2299

Antal påbörjat utredning inom 14 dagar: 1867

Antal påbörjat bedömning inom 14 dagar: 1867

Antal påbörjat åtgärder inom 14 dagar: 1030

Indikator	Utfall		Målvärde	Status	Prognos Helår
Kontinuitet kring patient (personkontinuitet), (basvärde 15 år 2023)	10	—	14	Mindre avvikelse	● Uppnås
Läkemedelsgenomgångar	37 %	—	80 %	Större avvikelse	■ Uppnås ej
Patienter har aktuella vårdplaner	100 %	—	90 %	Ok	● Uppnås

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Avvikelse ska poängbedömas inom två veckor	81 %	— 90 %	Ok	● Uppnås

1.8 Omvårdnadsnämnden genomför löpande samråd med de företag som utför uppgifter på nämndens uppdrag.

Nämndens/bolagets verksamheter

Externa upphandlingsteamet genomför samråd/ utförardialog med de privata utförarna inom hemtjänst likväl som gemensamma möten med de privata utförarna inom VåBo.

Olika frågor har lyfts på mötena som syftar till att bidra med information, uppdatering inom utvecklingsfrågor samt en gemensam dialog mellan beställare och utförare.

Utöver de gemensamma samråden/ utförardialogerna så har även de årliga avtalsuppföljningarna genomförts med vissa utförare och kommande uppföljningar planeras för året. Här har också inhämtning skett av kvalitetsberättelser/patientsäkerhetsberättelser för från alla utförare, samt avtalsuppföljning "på förekommen anledning" för specifika utförare.

För vård- och omsorgsboende har det bedrivits dialoger med leverantörer/utförare kopplat till befintliga avtal, kommande upphandlingar och frågor kring etablering.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Samråd sker med upphandlingsteamet tre tillfällen per år	—	● Ja	Ok	● Uppnås

1.9 Omvårdnadsnämnden deltar aktivt i Vård- och omsorgscollege

Nämndens/bolagets verksamheter

Nämndens verksamheter deltar i Vård- och omsorgscollege enligt plan

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Aktivitet genomförs	—	● Ja	Ok	● Uppnås

1.10 Omvårdnadsnämnden ska ha ett aktivt arbete mot välfärdsbrottslighet, vilket främjar en sund konkurrens

Nämndens/bolagets verksamheter

Sedan hösten 2023 har ett arbete påbörjats avseende att utveckla visualisering och tillgänglighetsgränset av data via Power BI. Det avser ex tillgång till insatsregistreringar på

enhetsnivå. Under tertial 1 har även ett sektorinternt arbete inletts för analys av insatsregistrering och hur det bör utvecklas.

Under våren 2024 noteras avvikelser i de verksamhetssystem som följs upp. Det genererar ytterligare inhämtning av andra kompletterande uppgifter som slutligen leder till hävning av avtal med två leverantörer av hemtjänst. Hävningen baseras på manipulering av tidsregistrering, stora brister i dokumentation samt anställning av anhöriga. Hävning sker mitt i sommarperioden med stor påverkan på hemtjänst i egen regi som fick hantera en beredskap för att ta emot 75 nya kunder. Arbetet har varit synnerligen resurskrävande från april månad. Arbetet pågår inom sektorn i syfte att förbättra arbetsmetoder och bättre samverkan. Arbetet kommer även att behöva inbegripa förbättrad samverkan inom kommunen.

Analys av indikatorerna

Indikatorn är gul då arbete och arbetssätt mot välfärdsbrottslighet behöver fortsätta utvecklas.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Sektorns arbete gentemot välfärdsbrottslighet utvecklas	—		Mindre avvikelse	Uppnås delvis

1.11 Omvårdnadsnämnden verkar för god tillgång till vård och omsorg i hela Gävle kommun

Nämndens/bolagets verksamheter

Vård- och omsorgsboenden för äldre som drivs i egen regi är spridda geografiskt över kommunens yta, från Hamrånge till Hedesunda. Under delår 1 har Hemlingborgs vård- och omsorgsboende, som drivs med delat huvudmannaskap mellan Valfärd, Utbildning och Livsmiljö Gävle, öppnat samtliga avdelningar. Hemtjänst erbjuds i egen regi i hela kommunen.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Omvårdnadsnämnden driver särskilda boenden som är spridda över hela kommunens geografiska yta.	—	Ja	Ok	Uppnås
Omvårdnadsnämnden tillgodoser att det går att få hemtjänst i hela kommunen.	—	Ja	Ok	Uppnås

1.12 Omvårdnadsnämnden ska genom sin planering tillgodose en tillgång på vårdboenden enligt den efterfrågan som finns.

Nämndens/bolagets verksamheter

Boendeplanen följs upp och revideras i samråd med kontor myndighet samt med boendeplanerare.

Samtliga avdelningar på Hemlingborgs vård- och omsorgsboende har öppnat.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Boendeplanen följs upp och revideras efter behov under 2024 för framtida behov	—	● Ja	Ok	● Uppnås
40 nya lägenheter tillförs, genom att samtliga avdelningar på vård- och omsorgsboendet Hemlingborg öppnas upp under 2024.	—	Ja	Ok	● Uppnås

1.13 Omvårdnadsnämndens alla verksamheter har uppdaterade kontinuitetsplaner

Nämndens/bolagets verksamheter

Samtliga verksamheter har uppdaterade kontinuitetsplaner i enlighet med målet.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Andel verksamheter som har uppdaterade kontinuitetsplaner	100 %	● 100 %	Ok	● Uppnås

1.14 Omvårdnadsnämnden verksamheter i egen regi följer kommunens fordonspolicy i så hög utsträckning som möjligt.

Nämndens/bolagets verksamheter

Arbete påbörjat och pågår genom ett samnyttjande och byten av bilar inom sektorn. En översyn av bilparken som sektorn har att tillgå sker löpande då avtal behöver avslutas eller förnyas. Genomgång av rutin/ tankning av bilar har genomförts i hemtjänsten.

Indikator	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Kommunens fordonspolicy följs	—	● Ja	Ok	● Uppnås
Andelen feltankningar (där fel typ av bränsle tankas i fordonet) ska minska	—		Mindre avvikelse	◆ Uppnås delvis

2 Periodens resultat och årsprognos

2.1 Resultat

Resultat och helårsprognos

(mnkr)	Utfall 2408	Utfall 2308	Budget 2408	Urspr. budget 2024	Rev. budget 2024	Prognos 2024 före åtgärder	Åtgärd/effekt	Prognos 2024 efter åtgärder
Verksamhetens intäkter	199,4	160,0	158,4	309,4	237,7	294,2	-13,2	280,9
Personalkostnader	-613,0	-579,4	-578,5	-924,4	-859,7	-915,7	24,2	-891,5
Övriga kostnader	-606,6	-572,5	-572,9	-859,7	-858,6	-918,4	17,5	-900,9
Avskrivningar/nedskrivningar	-7,5	-6,5	-8,8	-9,9	-13,2	-13,2	0,0	-13,2
Internränta	-0,8	-0,4	-0,9	-0,8	-1,3	-1,3	0,0	-1,3
Resultat före kommunbidrag	-1028,5	-998,8	-1002,7	-1485,4	-1495,1	-1554,4	28,5	-1526
Kommunbidrag	996,6	958,6	996,6	1485,4	1495,1	1495,1	0,0	1495,1
Resultat efter kommunbidrag	-31,9	-40,2	-6,1	0,0	0,0	-59,4	28,5	-30,9
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	-31,9	-40,2	-6,1	0,0	0,0	-59,4	28,5	-30,9
Investeringar	0,5	16,5	6,0	9,0	9,0	9,0	0,0	9,0
Erhållet investeringsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Analys med förslag till åtgärder

Orsak till avvikelse	Avvikelse-belopp (mnkr)	Förslag till åtgärd	Effekt (belopp, mnkr)
Verksamhetens intäkter - riktade statsbidrag	41	Bemanningshandbok	8

Personalkostnader - vak, överanställning/övertid/timvik pga särskild problematik hos kunder, arbetsmiljö mm.	-34,5	Breddat avrop med stöd av Inköp för att sänka timpris inom Hälso- och sjukvård (1 mnkr). Minskad administration (0,8 mnkr)	1,8
Övriga kostnader - bemanningssjuksköterskor	-33,7	Anhöriganställda avslutas, besparad personalkostnad.	11,4
Avskrivningar/Nedskrivningar	1,3	Förebyggande verksamhet - Statsbidragssupdrag arbeta med hälsosamtal äldre och ofrivillig ensamhet och En god och nära vård på befintliga resurser.	3,2
		Fortsatt vakanshållning inom utveckling och stöd.	1,6
		Minskning av avlösningsplatser samt personalkostnader	2,5

2.1.1 Resultatanalys

Enligt bokföringen är det ackumulerade resultatet t.o.m. augusti minus 31,9 mnkr för hela nämndens ansvarsområde. Avvikelsen mot den periodiserade budgeten är för samma period minus 25,8 mnkr. KS/KF beslutade i februari om att omfördela 2 886 tkr från ON till den centrala bemanningsenheten. Samtidigt beslutades om compensation till nämnden för helårseffekt av kapitaltjänstkostnad och hyra för färdigställda investeringar under 2023, vilket ger ON ökat kommunbidrag med 11 491 tkr, samt ytterligare 66,2 tkr för färdigställda investeringar jan-apr 2024 enligt KS beslut i juni. Nämnden har även kompenserats med centralt avsatta medel för ökade lönekostnader till följd av avslutad lönerevision med 1 000 tkr enligt KS beslut i juni. Total justering för nämnden uppgår till 9 671,2 tkr.

Från och med 13 mars har Gävle kommun ett nytt inköps- och fakturahanteringssystem Proceedo. Det nya systemet har medfört ny hantering av fakturor som inte attesterats vid månadsskifte. De fakturor/kostnader som inte har beslutsattesterats per den sista kan vara poster som inte ska belasta resultatet. Likaså kan uppbokning av kostnader skett trots att dessa kostnader redan resultatförts. I dagsläget finns inte rapporter framtagna för att kunna kvalitetssäkra denna information.

Påbörjade besparingar under 2024 ger effekter på de ekonomiska förutsättningarna för 2025. (Välfärdsnämnderna hade ett totalt besparingskrav på 180 mnkr för 2024, som en konsekvens av nämndernas underskott för 2023, samt de krav på besparingar som ligger för 2024).

Notera att vad gäller just ekonomin så är det som nu läggs fram en ekonomisk prognos, dvs en bedömning av hur väl verksamheten förmår klara den budget som verksamheten har. Prognosen påverkas av hur de inre processerna utvecklas, ex av personalplaneringsarbetet. Men påverkan på prognosen sker också av yttre faktorer, såsom inflöde av kunder i behov av insatser. Därmed kan inte prognosen tolkas som ett löfte om hur resultatet kommer vara 31 december, då osäkerhetsfaktorerna är många.

Nämnden fattade besparingsbeslut den 22 februari. De beslut som Omvårdnadsnämnden fattade innebär helårseffekter på 40,8 mnkr (med helårseffekt avses vad som kan uppnås under en 12-månadersperiod). En del av denna summa (inte hela) kommer alltså att uppnås i form av besparingar under 2024. Detta på grund av att nämnden fattade beslut om budget i december 2023 utifrån de ramar som alltså gavs den 27 november 2023.

Kommentarer och åtgärder till större avvikelser i resultatet t.o.m. augusti 2024 per verksamhetsområde

Vård- och omsorgsboende egen regi -47,8 mnkr (maj -28,2 mnkr)

Antalet beställda vikarietimmar minskade under delår 1, men under delår 2 har många timanställda varit anställda som en följd av huvudsemesterperioden för ordinarie medarbetare. De största avvikelserna avser timlön, övertid, OB och semesteruttag.

Bemanningen i verksamheterna grundar sig i reglerna som finns i bemanningshandboken. En utmaning är fortfarande att skapa scheman inom budgetram som uppfyller såväl bemanningshandboken som reglerna om vecko- och dygnsvila. Enhetschefer och medarbetare upplever att arbetet med schema och planering blivit mindre flexibelt - och därmed mer kostsamt - än tidigare. Antalet resursturer som inte har kunnat återanvändas i verksamheten och inte heller kunnat lämnas ut till andra verksamheter har ökat.

Även under delår 2 har några enheter haft förstärkt grundbemanning pga fallrisk, kunder med svår demensproblematik och utåtagerande beteende. Ett exempel där kund med svåra BPSD-symtom pga demens har behövt förstärkning dygnet runt av undersköterska samt en väktare, kostnad 874 tkr. Förstärkning har även förekommit utifrån ett arbetsmiljöperspektiv och krav från tillsynsmyndigheter; Arbetsmiljöverket utifrån arbetsmiljöansvar och Inspektionen för vård och omsorg utifrån kvalitetsansvar som har inneburit undantag från det pågående arbetet med bemanningshandboken. Många medarbetare har växlat in semesterersättningen mot att få fler semesterdagar, vilket generat större kostnader för timanställda.

Kostnaderna för sjukfrånvaron har minskat under delår 2, som en effekt av aktivt arbete med rehabiliteringsarbete och förebyggande arbete.

För specialdemens Fleminggatan avser den största avvikelserna månadslön, timlön, övertid och OB. Orsaker är överanställningar/inkonverteringar, samt brist på delegeringsbara medarbetare. Vid inledningen av delår 2 togs ett nytt schema fram, tillsammans med ett intensifierat arbete utifrån BPSD för att klargöra det faktiska behovet av vak och resurser.

Inom verksamheten finns en grupp om 8,5 årsarbetare som rekryterats enkom för en kund med komplexa behov, och där arbetsmiljökrav gör att ensamarbete ej får förekomma. För delår 2 föreligger ett underskott om -311 tkr.

Hemtjänst egen regi -9,5 mnkr (maj 5,5 mnkr)

Varav ytterområden -3,0 mnkr, innerområden -6,5 mnkr

Området har fortsatt höga kostnader för timlön, övertid och OB. Orsaker är bland annat överanställningar för att klara egen personalförsörjning, beordringar pga. avslag på beställningar till bemanningseenheten och utbildningar påkallade av pågående förbättringsarbete som krävt timvikarier för att täcka upp frånvaro. Området har inte fått kompensation för USK pilotprojekt, dokumentationsutbildningen. Verksamheten har fått ersättning för Äldreomsorgslyftet till och med augusti.

Pågående aktiviteter: Avstämning och utbildning i planering och schemaarbete. Avstämningar med enhetschefer och samordnare för uppföljning och lärande med stöd av schema och bemanningsteamet gällande planering och schema. Bemanningshandboken förväntas ge effekt, framför allt under delår 2 och 3 2024.

De avslut av externa utförare som gjordes under sommaren har inneburit ca 350 timmar extra för hemtjänst i egen regi i form av administrativ tid samt tillkommer bomkörningar. Detta motsvarar en kostnad om ca 275 tkr.

Hälso- och sjukvård -8,3 mnkr (maj -6,1 mnkr)

Kostnader för bemanningssköterskor är fortsatt höga och anledning till negativ avvikelse. Per augusti uppgår kostnaden till 29,0 mnkr. Till och med mars nyttjade verksamheten 32 bemanningssköterskor, därefter minskade detta antal till 21 under april. Det utökas under sommarmånaderna. Verksamheten tilldelas 18,8 mnkr (helår) i prestationsersättning för tidigare års förtätning av sjuksköterskor per boende som täcker delar av hyrkostnaderna.

Den 18 mars startade ny kväll-/helgorganisation. Denna förändring innebär ny schemaläggning för samtliga sjuksköterskor. Ny kväll-/helgorganisation medför möjlighet att avsluta hyrsköterskor. Dessa ersätts inte med egna resurser utan är att se som en kostnadsminskning. I takt med nyrekrytering under året kommer resterande bemanningssköterskor successivt att fasas ut.

Pågående rekrytering täcker dock inte verksamhetens behov av sjuksköterskor. Hälso- och sjukvårdskontoret nyttjade totalt 39 hyrsköterskor under perioden juni - augusti vilket påverkar kostnadsbilden och helårsprognos.

From 1 maj ändras ledningsstruktur inom kontor Hälso- och sjukvård. Kontoret minskar antalet verksamhetschefer från två till en. Detta innebär en besparing motsvarande ca 0,8 mnkr. Till följd av bemanningssituationen bedöms verksamheten inte hålla årets budget.

Vård och omsorgsboende myndighet +15,2 mnkr (maj +12,3 mnkr)

Kostnaderna för köp av platser på externa vård- och omsorgsboenden är 12,4 mnkr lägre än budget. De lägre kostnaderna beror på att det i budget beräknades att Sätträåsen skulle ha 18 nya platser under våren 2024, varav 9 av dessa skulle finnas tillgängliga redan i februari. Per sista augusti har dock inga nya platser tillkommit. Total avvikelse för köp av plats mot budget för Sätträåsen är 8,2 mnkr per augusti. I dagsläget finns inget planerat öppningsdatum för nya platser på Sätträåsen. Även övriga utförare har positiv avvikelse för enstaka tomma platser. Positiv avvikelse om 4,8 mnkr för taxor/avgifter.

Hemtjänst myndighet +11,0 mnkr (maj +4,5 mnkr)

De delar av hemtjänstverksamheten som ligger inom Myndighets verksamhetsområde har en positiv avvikelse till följd av volymminskningar i förhållande till budget. Under sommaren avslutades två externa utförare vilket medfört lägre antal utförda timmar hos kund.

Natt och larm -2,9 mnkr (maj -1,7 mnkr)

Det nya heltidsmättet för nattarbete påverkar planeringen och ger en effekt som kräver 2,5 åa mer än budget i schemaplanering.

Det nya avtalet för trygghetslarm medför högre månatlig driftskostnad. Verksamheten har ökade personalkostnader på grund av utbytet av trygghetslarmen som pågick under årets första månader. Byte av 7 bilar ger högre månatlig leasing- och underhållskostnad.

Avlösningsvistelse +2,2 mnkr (maj +1,0 mnkr)

Avlösningsvistelsen är föremål för besparingsåtgärd utifrån framtaget förslag som antogs och beslutades på Omvårdnadsnämndens sammanträde i februari.

Antalet platser ska minskas på avlösningsvistelse till 10, samt ska antalet årsarbetare minskas med 8. En inventering av antalet kunder med gynnande beslut om insats i form av avlösningsvistelse visar att 15 platser behövs för att fortsätta verkställa befintliga insatser. Det gör att avvecklingen måste ske successivt och att det under en övergångsperiod alltså sker en besparing i lägre tempo än vad som avsågs då beslutsunderlag togs fram till nämnden.

Förebyggande insatser och aktiviteter +0,3 mnkr (maj +0,1 mnkr)

I samband med nämndens besparingskrav motsvarande 3,8 mnkr (helår) har verksamheten ställt om på flera sätt och prioriterar att utföra uppdrag i enlighet med tilldelade statsbidrag i stället för ordinarie verksamhet, vilket ger möjlighet att behålla de personella resurserna under 2024. Verksamheten bedrivs till stora delar via statsstöd, som dock är en osäker intäktskälla 2025 varför det kommande år är oklart vilka insatser som kan utföras.

Besparingskrav har lagts på verksamhetsområdet att minska anhängstöd, träffpunkter samt volontärsamordning (3,8 mnkr). Arbeta för att realisera detta är genomfört. Innebär bland annat att lokaler används mer kostnadseffektivt och personalresurserna omfördelas samt genomförs minskning av en enhetschef och medarbetare. Ger även minskat antal insatser samt kvalitetsförsämring till målgruppen.

Anhöriganställda -2,3 mnkr (maj -3,2 mnkr)

De sista avsluten gjordes i december för icke sammanboende, eftersom lön utgår med en månads eftersläp hamnar denna kostnad i januari. När timmar hos kund försvinner tappas även intäkten, varför verksamheten har en avvikelse. Resterande avslut gjordes till sista april, personalkostnader finns därmed tom maj.

Myndighet anhöriganställda +8,0 mnkr (maj +3,2 mnkr)

Kommunbidrag för verksamhet anhöriganställda finns hos myndighet och fördelas till utförande verksamhet utifrån antal utförda timmar hos kund. Då verksamheten avslutats sker ingen fördelning av medel och myndighet har därmed ingen kostnad.

Utveckling och stöd +5,3 mnkr (maj +2,8 mnkr)

Övergripande ska sektorn minska administrationen med 11 årsarbetare, motsvarande ca 7 mnkr på helårsbasis. För Omvårdnadsnämnden innebär detta ca 3,4 mnkr. Inventering har gjorts för att identifiera lagstyrda funktioner, se över möjliga kostnadsminskningar generellt samt kommande vakanser eller ej tillsatta tjänster, funktioner med beröringspunkter till varandra samt efterfrågan av resurser/bedömning av kommande behov. Först 2025 uppnås helårseffekt. Positiv avvikelse för lokalhyror.

Övergripande avvikelser +4,6 mnkr (maj -0,7 mnkr)

Budgetjustering i och med KF:s beslut i februari innebär ett tillskott på 8,6 mnkr i omfördelning av ram läggs på övergripande nivå då hyror är budgeterade per objekt. Kostnader för chef i beredskap täcks delvis av dessa medel. I april togs det beredskapslager som byggdes upp under pandemin bort, lagret var värderat till 1,2 mnkr och syns som en engångskostnad.

Schema och planeringsteamet -1,4 mnkr

Personalkostnader för den grupp som arbetar med bemanningshandbok och stöd till verksamheter för effektivt schema- och planeringsarbete. Ligger utom ram men förväntas ge betydande minskning av personalkostnader inom hemtjänst och vård-och omsorgsboende.

Mindre avvikelser -0,2 mnkr

Biståndsenheterna -0,6 mnkr, enheterna har haft behov av sommarvikarier vilket gett ökade personalkostnader under juli - augusti.

Avlösningsvistelse Myndighet +0,4 mnkr

3 Periodens investeringar och årsprognos

Prognos ON -30,9 mnkr

Total prognos för nämnden bedöms till -30,9 mnkr. Ökade kostnader för pensionsavgifter är inbakade i respektive verksamhetsområdes prognos nedan, och innebär totalt ca 6,5 mnkr för nämnden.

Vård- och omsorgsboende egen regi -52,8 mnkr

En bemanningshandbok för enhetschefer är framtagen i syfte att skapa bättre, och likadana, förutsättningar för enheterna att skapa scheman som både möter kundernas behov och som bidrar till ekonomisk balans inom ram för respektive personalbudget. Den förväntade effekten är ett minskat behov av timanställda.

Arbetet med implementering av bemanningshandboken och därtill nyttjandet av resursturer pågår i och med schema- och personalplaneringsteamets aktiva insatser. Dock har det inte givit förväntad effekt ännu. Flertalet vård- och omsorgsboenden har under perioden fortsatt att använda timvikarier i stället för att använda resursturer som det är tänkt, och det finns fortfarande scheman som inte håller budget. Utifrån detta startas i närtid ett intensifierat arbete med tvärfunktionella team av stödfunktioner. Teamen arbetar på uppdrag av berörda verksamhetschefer, och arbetet ska präglas av delaktighet och kommunikation. Tydliga överenskommelser och målsättningar krävs för att säkerställa leverans.

Vård- och omsorgsboende myndighet +21,2 mnkr

Planerad öppning av fler avdelningar hos extern utförare har ännu inte skett, och det är oklart om och i så fall när det kan bli av. Några tomma platser hittills på övriga externa boenden samt ett boende som budgeterats för högt förväntas ge ett positivt resultat mot budget vid årets slut.

Hemtjänst egen regi -12,3 mnkr

Ser viss effekt gällande minskning av personalkostnader utifrån arbetet med bemanningshandboken under delår 2. Att inte större effekt syns ännu beror delvis på övertagande av externa kunder under sommaren som resulterat i ett stort antal arbetade timmar som inte ersatts som utförd tid.

Hemtjänst myndighet +13,4 mnkr

Positiv avvikelse mot budget vid delår 2. Volymerna förväntas minska något i och med avslut av två externa utförare.

Hälso- och sjukvård -15,4 mnkr

Den 18 mars startade ny kväll-/helgorganisation. Denna förändring innebär ny schemaläggning för samtliga sjuksköterskor. Ny kväll-/helgorganisation medför möjlighet att avsluta hyrsköterskor. Dessa ersätts inte med egna resurser utan är att se som en kostnadsminskning. I takt med nyrekrytering under året kommer resterande bemanningssköterskor successivt att fasas ut.

Pågående rekrytering täcker dock inte verksamhetens behov av sjuksköterskor. Hälso- och sjukvårdskontoret nyttjade totalt 39 hyrsköterskor under perioden juni - augusti vilket påverkar kostnadsbildningen och helårsprognos. From 1 maj ändras ledningsstruktur inom kontor Hälso- och sjukvård. Kontoret minskar antalet verksamhetschefer från två till en. Detta innebär en besparing motsvarande ca 0,8 mnkr. Till följd av bemanningssituationen bedöms verksamheten inte hålla årets budget.

Natt och larm -4,1 mnkr

Nytt heltidsmått för nattarbete påverkar planeringen och kräver 2,5 årsarbetare mer än budgeterat i schemaplanering. Fortsatt hantering av schemaarbete och planering pågår. Nytt avtal för trygghetslarm medför ökad driftskostnad, samt ökade personalkostnader till följd av utbytet av trygghetslarmen.

Anhöriganställda utförare -2,8 mnkr

Verksamheten avslutad, personalkostnader tom maj.

Anhöriganställda myndighet +14,5 mnkr

Kommunbidrag för anhörigvård ges till myndighetskontoret, som i sin tur resursfördelar till utförande verksamhet utifrån antal beviljade timmar hos kund. I och med att verksamheten avslutats i april kommer ingen ytterligare resursfördelning göras och myndighet får ett positivt resultat.

Förebyggande verksamhet +2,3 mnkr

Besparingskrav har lagts på verksamhetsområdet att minska anhängstöd, träffpunkter samt volontärsamordning (helårseffekt 3,8 mnkr). Arbetet för att realisera detta pågår. Innebär bland annat att lokalerna kan användas mer kostnadseffektivt och personalresurserna omfördelas samt genomförs minskning av en enhetschef och medarbetare.

Avlösningsvistelse myndighet +2 mnkr

Kommunbidrag för avlösningsvistelse ges till myndighetskontoret, som i sin tur resursfördelar till utförande verksamhet utifrån antal vårdplatser. I och med att fem platser är stängda kommer lägre ersättning ges till utförande verksamhet och myndighet får ett positivt resultat.

Avlösningsvistelse (utförare) +0,5 mnkr

Kommunbidrag för avlösningsvistelse ges till myndighetskontoret, som i sin tur resursfördelar till utförande verksamhet utifrån antal vårdplatser. I och med att fem platser är stängda kommer lägre ersättning ges till utförande verksamhet och myndighet får ett positivt resultat.

Övergripande samt mindre enheter +4,3 mnkr

Det lager som byggdes upp under pandemin har nu tömts och justering utifrån detta ger en avvikelse i form av en engångskostnad. Omfördelning av ram har lagts på övergripande ansvar då hyror är budgeterade per objekt, vilket ger positiv avvikelse på övergripande nivå. Prognos för dagverksamhet +0,4 mnkr.

Utveckling och stöd +0,5 mnkr

Övergripande ska sektorn minska administrationen med 11 årsarbetare, motsvarande ca 7 mnkr på helårsbasis. För Omvårdnadsnämnden innebär detta ca 3,4 mnkr. Inventering har påbörjats för att identifiera lagstyrda funktioner, se över möjliga kostnadsminskningar generellt samt kommande vakanser eller ej tillsatta tjänster, funktioner med beröringspunkter till varandra samt efterfrågan av resurser/bedömning av kommande behov. Först 2025 uppnås helårseffekt.

Positiva avvikelser finns för hyror, men stora osäkerheter kring el, flyttkostnader, larm/väktare, samt ökade IT-kostnader (välfärdsteknik) och lägre bidrag från Omställningsfonden ger prognosen + 0,5 mnkr.

Schema och planeringsteamet -2,2 mnkr

Det schema- och planeringsteam som stöttar arbetet med bemanningshandboken ger på övergripande nivå en negativ kostnadsavvikelse på personalkostnader, men en betydligt större kostnadsminskning i verksamheterna.

Utfallet på investeringsverksamheten är 0,5 mnkr av den totala budgeten på 9,0 mnkr. Investeringar avser främst inventarier i samband med evakuering, tillbehör till trygghetslarm, medicinkyl samt rörelsevakt.

4 Förväntad utveckling

Nämnden hänvisar till underlaget "Synpunkter på preliminära mål och ramar" som lämnas till kommunstyrelsen i september, som innefattar nämndens syn på framtid och förväntad utveckling.

5 Uppföljning privata utförare

Välfärd Gävle följer upp privata utförare enligt en uppföljningsplan och varje uppföljning redovisas separat till nämnd som ett tillsynsärende.

Det finns utmaningar att bedriva avtalsuppföljningar i den omfattning som vore nödvändigt utifrån pågående samhällsutveckling med omfattande välfärdsbrottslighet. Se de rapporter som bland annat Brottförebyggande rådet (BRÅ) givit ut ang. välfärdsbrottslighet inom kommuner

och regioner. Varje enskild uppföljning är i sig resurskrävande. Valfärd Gävle ser behov att ta ett omtag i frågan hur uppföljning av privata utförare ska genomföras.